

HBN *Law*
SINCE 1938

HBN
Newsletter

De Integriteitskamer van Sint Maarten

Sint Maarten, 5 februari 2018

1. Inleiding

Op 18 januari 2018 maakte de Ombudsman van het Land Sint Maarten bekend dat zij geen reden ziet om de Landsverordening Integriteitskamer van 18 december 2017 ter toetsing voor te leggen aan het Constitutioneel Hof van Sint Maarten.

Vergeleken met een eerdere Landsverordening Integriteitskamer die in 2015 was aangenomen, en later door het Constitutioneel Hof werd vernietigd, is de Landsverordening Integriteitskamer van 18 december 2017 op belangrijke punten gewijzigd, zoals de controle op de bevoegdheden van de Integriteitskamer door een Raad van Toezicht, en de bescherming van (grond)rechten van personen die bij een onderzoek door de Integriteitskamer betrokken zijn. Anderzijds is de reikwijdte van het onderzoek door de Integriteitskamer verruimd: het vermoeden van een misstand is al voldoende.

Met dit besluit van de Ombudsman is een belangrijke mijlpaal voor de start van de Integriteitskamer bereikt: een toetsing door het Constitutionele Hof zou een aanzienlijke vertraging van het wetgevingsproces betekend hebben.

De Ministerraad van het Land zal de datum van inwerkingtreding van de Landverordening Integriteitskamer vaststellen. De weg is nu vrij voor de afronding van de voorbereiding. Deze voorbereiding vindt plaats op ambtelijk en regeeringsniveau.

2. Afronding van de voorbereiding

Aan de orde is nu het vinden van geschikte mensen¹: drie leden voor de Integriteitskamer, drie leden voor de Raad van Toezicht van de Integriteitskamer, en een onbekend aantal personen voor het Secretariaat dat de Integriteitskamer ondersteunt bij zijn werkzaamheden.

De volgende stap is het opstellen van conceptsamenwerkingsovereenkomsten tussen de Integriteitskamer en respectievelijk

---

¹ De Landsverordening onderkent in artikel 4 lid 5 dat het vinden van geschikte mensen in een klein land als Sint Maarten nog lastig kan worden als volledig wordt vastgehouden aan de functies, daaronder begrepen ambtenaren van een van de landen van het Koninkrijk en werknemers van overheidsbedrijven in die landen, die volgens 4 lid 1 met het zijn van lid van de Integriteitskamer onverenigbaar zijn. Als de onafhankelijkheid van de betreffende persoon voldoende gewaarborgd is, kan afgeweken worden van artikel 4 lid 1 Landsverordening Integriteitskamer.

de Minister van Algemene Zaken en het Openbaar Ministerie, om het onderzoek naar mogelijke misstanden transparant, efficiënt (informatie-uitwisseling; geen dubbel werk) en met respect voor de rechtspositie van betrokkenen te laten verlopen.

Gelet op het verband dat Nederland heeft gelegd tussen het instellen van de Integriteitskamer en het verstrekken van financiële hulp voor de wederopbouw van het Land, lijkt de verwachting gerechtvaardigd dat de Integriteitskamer in de loop van 2018 met de uitvoering van zijn taken kan beginnen. Nederland heeft overigens ook aangeboden om een gedeelte van de kosten van de Integriteitskamer voor haar rekening te nemen.

In deze Nieuwsflash wordt aandacht besteed aan de volgende punten:

- samenstelling, taken en bevoegdheden van de Integriteitskamer;
- overheid, overheidsinstellingen en overheidsbedrijven;
- melding van vermoeden van misstand;
- sancties en dwangmiddelen van de Integriteitskamer;
- rapport en bindend advies
- Bereid u voor op de inwerkingtreding van de Landsverordening!

3. Samenstelling, taken en bevoegdheden van de Integriteitskamer

Samenstelling

De Integriteitskamer bestaat uit drie leden. Een lid wordt benoemd bij Landsbesluit op bindende voordracht van de ministerraad van het Land Sint Maarten, een tweede lid bij Landsbesluit op bindende voordracht van de ministerraad van Nederland. De bij Landsbesluit benoemde leden doen vervolgens gezamenlijk een bindende voordracht voor een derde lid (tevens voorzitter) aan de raad van ministers van het Koninkrijk, waarna benoeming van het derde lid door de Kroon volgt.

De leden dienen, gezamenlijk, te beschikken over voldoende deskundigheid, ervaring, expertise, en affiniteit met de lokale situatie in Sint Maarten voor het uitvoeren van de taken en bevoegdheden van de Integriteitskamer².

Taken

Tot de taken van de Integriteitskamer behoren: het op

---

² Onduidelijk is nog of de leden van de Integriteitskamer besluiten nemen bij unanimititeit of bij meerderheid en hoe zwaar de stem van de voorzitter dan weegt.

eigen initiatief, of op verzoek, geven van adviezen of doen van voorstellen over het beleid ter algemene integriteitsbevordering van het Land³. Hieronder zou bijvoorbeeld het (opnieuw) laten afleggen van de eed door alle ambtenaren kunnen vallen.

Verder draagt de Integriteitskamer zorg voor het voortdurend verstrekken van informatie aan burgers ter versterking van het integriteitsbewustzijn. Het goed functioneren van de Integriteitskamer zal in hoge mate afhankelijk zijn van de bereidheid van burgers om zelf in actie te komen.

Eenieder kan bij de Integriteitskamer melding maken van een vermoeden van een misstand. De Integriteitskamer zal eerst onderzoeken of de melding kwalificeert voor een nader onderzoek. Zo ja, dan volgt een grondig onderzoek van de melding afgerond door een verslag van het onderzoek door de Integriteitskamer. De Integriteitskamer kan een bindend advies geven om aan een

vastgestelde misstand een eind te maken.

Bevoegdheden

Tot de ruime bevoegdheden van de Integriteitskamer behoren:

- het opvragen van informatie bij bestuursorganen;
- het horen van personen die onder verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan werkzaam zijn (inclusief de personen wiens werkzaamheden al zijn geëindigd), getuigen en de melder van de misstand. Als de personen die de Integriteitskamer heeft opgeroepen niet verschijnen, kunnen zij met behulp van de sterke arm worden opgehaald. De opgeroepen personen worden niet onder ede gehoord, en kunnen zich beroepen op een verschoningsrecht (bijvoorbeeld als er mogelijk sprake is van een strafbaar feit);
- een onderzoek ter plaatse instellen. In principe gaat het om elke plaats, echter met uitzondering van (i) een woning als de bewoner zich hiertegen verzet en (ii) een plaats die is aangewezen door de Minister van Algemene Zaken omdat betreding van deze plaats de veiligheid van de staat zou schaden;

---

³ Inspiratie kan de Integriteitskamer vinden in de vier rapporten die in 2014 zijn uitgebracht over integriteit door de Algemene Rekenkamer, Commissie Integer Openbaar Bestuur, PwC en Transparency International.

- inzage vorderen in gegevens, bescheiden of andere informatiedragers, en hiervan kopieën maken;
- zaken onderzoeken, aan opnemingsonderwerpen of daarvan monsters nemen;
- het inschakelen van deskundigen.

Informatiedragers en andere zaken kunnen voor korte tijd worden meegenomen voor het maken van een kopie of het doen van nader onderzoek.

Voor een onderzoek ter plaatse en het vorderen van inzage in gegevens, bescheiden en informatiedragers heeft de Integriteitskamer wel een voorafgaande machtiging van de Raad van Toezicht van de Integriteitskamer nodig.

4. Overheid, overheidsinstellingen en overheidsbedrijven

De Integriteitskamer zal zich niet alleen bezighouden met het onderzoek naar misstanden bij bestuursorganen (met uitzondering van de rechterlijke macht).

Ook vermoedens van misstanden bij overheidsinstellingen⁴ en overheidsbedrijven kunnen onderzocht worden. Onder overheidsbedrijven worden bedrijven verstaan, die gevestigd zijn op Sint Maarten, waarin het Land direct of indirect aandeelhouder is.

5. Melden van het vermoeden van een misstand

Melding door eenieder

Eenieder heeft het recht om bij de Integriteitskamer een melding te doen van het vermoeden van misstand.

Deze zeer ruime formulering maakt het in principe ook mogelijk dat bedrijven, buitenlanders, overheden en internationale organisaties melding kunnen maken van het vermoeden van een misstand. Deze ruime meldingsbevoegdheid opent ook de weg voor partijen die zich terecht of onterecht willen beklagen over een zakenpartner, of een concurrent die een opdracht gegund heeft gekregen na een aanbesteding. Mits de melding goed is onderbouwd, zal de

---

⁴ Instellingen waarbij een minister van het Land beslissingen kan nemen ten aanzien van een statutair bestuurder, een lid van de raad van commissarissen of de statuten.

Integriteitskamer een dergelijke melding niet snel terzijde leggen.

Een melding kan niet anoniem gedaan worden. Wel kan de melder vragen zijn naam niet bekend te maken bij het bestuursorgaan, het bedrijf of de stichting waartegen het vermoeden zich richt.

Vermoeden

Het vermoeden hoeft zich niet te richten op een concrete integriteitsinbreuk. Doel van de wetgever is ook om mogelijke inbreuken te voorkomen. Het vermoeden moet wel gebaseerd zijn op redelijke gronden. Een enkele roddel is geen redelijke grond.

Misstand

Misstand wordt in de Landsverordening Integriteitskamer⁵ omschreven als: *een handelen of nalaten dat in strijd is met de waarden en normen, wettelijke voorschriften of overige rechtsplichten die gelden met betrekking tot de vervulling van een openbaar ambt, een openbare functie of een functie als bestuurder van een overheidsbedrijf en waardoor het maatschappelijk belang, dan wel het goed functioneren van een*

bestuursorgaan wordt geschaad of kan worden geschaad.

De verwijzing naar waarden en normen heeft betrekking op de in Sint Maarten geldende waarden en normen. De wettelijke voorschriften of overige rechtsplichten hebben ook betrekking op Sint Maarten. Bedacht moet worden dat in een kleine gemeenschap als Sint Maarten de kring van belanghebbenden en beslissers klein is, en de communicatielijnen kort zijn.

Onderzoek

Na ontvangst van een melding zal de Integriteitskamer eerst beoordelen of de melding in behandeling genomen moet worden. Omstandigheden die bij deze beoordeling een rol (kunnen) spelen zijn: is de melding voldoende onderbouwd, is er een voldoende maatschappelijk belang bij de gesignaleerde misstand, zijn er eerder soortgelijke meldingen geweest, heeft de rechter al geoordeeld over de gesignaleerde misstand en wanneer deed de misstand zich voor (misstanden die zich meer dan een jaar geleden voordeden kan de Integriteitskamer terzijde leggen).

Verder is van belang of het vermoeden van een misstand intern

---

⁵ Artikel 1 lid 1 onder e sub (ii).

al is besproken met een leidinggevende of vertrouwenspersoon. In sommige gevallen kan voorafgaand intern overleg niet van de melder gevraagd worden, bijvoorbeeld gelet op mogelijke repercussies op de melder.

Voor zover mogelijk gaat de Integriteitskamer na of er sprake is van een strafbaar feit: deze kwesties dienen in principe door het Openbaar Ministerie te worden afgehandeld. Gaat het om handelen van een ambtenaar dan vindt overleg met de Minister van Algemene Zaken plaats om na te gaan of er al een interne procedure tegen betrokkene(n) loopt gebaseerd op de Landsverordening Materieel Ambtenarenrecht.

Onduidelijk is nog hoe de Integriteitskamer moet handelen als het onderzoek door het Openbaar Ministerie zeer langzaam gaat, terwijl er meldingen over de betreffende misstand blijven komen.

Een zeer trage behandeling door het Ministerie van Algemene Zaken tegen personen die betrokken zijn bij een misstand, zou op zich ook gekarakteriseerd kunnen worden als een misstand. Tegen een dergelijke misstand kan de Integriteitskamer optreden.

Voor het eerste onderzoek kan de Integriteitskamer drie maanden de tijd nemen, eventueel verlengd met nog eens drie maanden. Het is van belang dat de Integriteitskamer in dit stadium zo snel als redelijkerwijs mogelijk is een melding verwerkt, juist om loze geruchten zo snel mogelijk de kop in te drukken.

Voor het dieper gravende vervolgonderzoek is in een periode van zes maanden voorzien (met de mogelijkheid van verlenging met nog eens zes maanden).

6. Dwangmiddelen en sancties

De Integriteitskamer beschikt over de mogelijkheid de sterke arm te gebruiken om personen naar een bepaalde plaats te brengen zodat zij gehoord of bepaalde plaatsen te kunnen betreden.

Verder kan de Integriteitskamer een last onder dwangsom opleggen, bijvoorbeeld als gevraagde informatie niet wordt overgelegd.

7. Rapport en bindend advies

Het rapport van het onderzoek door de Integriteitskamer kan een bindend advies bevatten. Dit advies hoeft niet te worden opgevolgd als het bestuursorgaan dit advies met een schriftelijke, behoorlijk gemotiveerde, reactie naast zich

neerlegt. Blijft een zodanige reactie uit, dan kan de Integriteitskamer een last onder dwangsom opleggen om het bindend advies uit te voeren.

De Landsverordening bepaalt nadrukkelijk dat een bindend advies van de Integriteitskamer geen oordeel of vaststelling omvat met betrekking tot civielrechtelijke aansprakelijkheid of een vermoeden van schuld aan een strafbaar feit.⁶

Indirect kan een rapport van de Integriteitskamer een belangrijke rol spelen bij de beoordeling van het functioneren van beleidsbepalers en de positie van politiek verantwoordelijken.

8. Bereid u voor op de inwerkingtreding van de Landsverordening!

Ontegenzeggelijk staat het thema integriteit op dit moment in het brandpunt van de belangstelling, niet alleen in verband met Landsverordening Integriteitskamer, maar ook in verband met de besteding van de gelden die nodig zijn om Sint Maarten te herstellen van de gevolgen van de orkaan Irma.

---

⁶ Artikel 26 lid 4.

Integriteit werkt twee kanten op. Een integere overheid die omringd wordt door niet integere zakenpartners, kan deze ongemakkelijke positie beperken door het stellen van voorwaarden aan de zakenpartners aan wie zij opdrachten gunt, ook in het kader van integriteitsbewaking bij de overheid zelf.

Partijen door hun handelen, interne procedures en communicatie aantonen dat zij integriteit hoog in het vaandel hebben staan, kunnen een betere uitgangspositie bij aanbestedingsprocedures hebben, of maken zich minder kwetsbaar bij onderzoeken door de Integriteitskamer.

Easy wins bij het instellen van een integriteitsbeleid:

- Wijs een vertrouwenspersoon aan voor het melden van vermoedens van misstanden.
- Toegangsbeleid. Niet iedereen hoeft toegang te hebben tot alle ruimtes. Gevoelige gebieden kunnen worden afgesloten met een toegangspas.
- Informatiebeleid aanscherpen: niet iedereen hoeft toegang te hebben tot alle informatie.
- Documenten worden niet bewaard op een aparte pc of laptop, maar op een centrale server ('in the cloud').

- Leg een contractadministratie aan waarin de belangrijkste gegevens van contracten (betalingsschema, looptijd, opzeggingstermijn etc.) zijn vastgelegd.
- Houd vast aan een vastgesteld budget en de procedures voor aanpassingen en vastleggen van aanpassingen.
- Breng geldstromen in kaart en probeer betalingen in contanten zoveel mogelijk te vermijden.
- Leg vast wie voor welke bedragen contracten mag sluiten of betalingen doen. Stem de inschrijving van bestuurders en gemachtigden in het Handelsregister op deze bevoegdheden af zodat derden hiervan kennis kunnen nemen.
- Besluitvorming steeds vastleggen in notulen of e-mails.

*****

HBN Law
SINCE 1938

CONTACT INFORMATIE

Indien u vragen heeft over de hiervoor besproken onderwerpen, kunt u contact opnemen met:

HBN Law Sint Maarten
W.G. Buncamper Road 33
Philipsburg, St. Maarten
T: +(1721) 542 2272
F: +(1721) 542 4381

Jacques Knol
Jacques.knol@hbnlaw.com

Chris van Amersfoort
Chris.vanamersfoort@hbnlaw.com

Christian Klooster
Christian.klooster@hbnlaw.com

HBN Law Amsterdam
Concertgebouwplein 7
1071 LL Amsterdam, Nederland
T +31 20 303 3020
F +31 20 671 8008
info@hbnlaw.com

HBN Law Aruba
Beatrixstraat 38
Oranjestad, Aruba
T +297 588 6060
F +297 588 6668
info@hbnlaw.com

HBN Law Bonaire
Kaya Korona 40
Kralendijk, Bonaire
T +599 717 6944
F +599 717 5628
info@hbnlaw.com

HBN Law Curaçao
Huize Belvédère, L.B. Smithplein 3
Willemstad, Curaçao
T +5999 434 3300
F +5999 434 3355
info@hbnlaw.com

HBN Law St. Maarten
W.G. Buncamper Road 33
Philipsburg, St. Maarten
T +1 721 542 2272
F +1 721 542 4381
info@hbnlaw.com